

Zápisník

Podívejte se
na spalovnu.
V Japonsku...

Rostislav
Hányš
redaktor MF DNES

Jet se podívat do Japonska na spalovnu? To vypadá jako sci-fi. V případě Mohelnice je to ale realita. Investor tam chce totiž postavit spalovnu japonské technologie a asi o to opravdu stojí. Nabídl totiž městu exkurzi a město toho chce využít. Je správné, že budou mít možnost vidět zařízení v provozu také obyčejní lidé. Aby to bylo co nejspřavedlivější, bude se losovat, kdo pojedí. Rozhodne štěstí.

Starostka po účastnících z řad veřejnosti bude chtít, aby po návratu lidem z Mohelnice poreferovali, jak se jim spalovna v Japonsku pozdávala.

Až padnou všechna pro a proti, přijde na řadu referendum. Na Šumpersku ale lidé podobné projekty zatím odmítali. V devadesátých letech se vzbouřili proti spalovně v Šumperku, před několika lety odmítli také papírnu a elektrárnu na štěpku v Zábřehu. Takže uvidíme...

Bojovníci proti komunismu Mašínové je 80

OLOMOUC (mip)
Osmdesáté narozeniny slaví tento týden Olomoučanka Zdena Mašínová, dcera významného legi-

onáře a důstojníka Josefa Mašína. Narodila se 7. listopadu 1933. Její otec za druhé světové války v Praze organizoval protinacistický odboj, s dalšími dvěma vojáky tvořil legendární skupinu Tři králové. Ta je známá přestřelkami s nacisty, riskantními tipy na jejich účet, ale i výbuchy v Berlíně a zpravodajstvím pro Londýn. V roce 1941 Mašina zatkl gestapo. Po mučení, kdy nikoho neprozradil, byl popraven. Matka Zdeny Mašínové, rovněž Zdena, pocházela z rodiny olomouckého podnikatele. Jako první žena vystudovala fakultu geodezie a zeměměřičství na ČVUT. Snažela přikročí od gestapa i od komunistů. Ti ji uvěznilí po odchodu jejich synů – bratří Mašínů – na Západ. Zemřela za mřížemi v roce 1956 na rakovinu, pohřbená byla do hromadného hrobu. Příklad rodičů formoval i jejich dceru. I ona byla za komunistů vězněna, a to právě v Olomouci a také v Praze. Po propuštění ji sledovala StB. V devadesátých letech začala pracovat na uznání třetího odboje.

DNES olomoucký

8. května 16, 771 11 Olomouc

Regionální redakce
vedoucí: Jakub Štos, tel. red.: 558 959 111
✉ redolo@mfdnes.cz

Regionální distribuce
Reklama doručování: 800 999 999
✉ distribuceol@mafra.cz

Regionální inzerce
vedoucí: Eva Hanousková, tel.: 583 808 311
✉ inzerceol@mafra.cz

E-maily podle vzoru jmeno.prijmeni@mfdnes.cz, @mafra.cz

PŘEDPLATNÉ 225 555 566

INZERCE

Koupím

Knihy, LP, pohledy, plakáty, T: 603 469 105

Knihy a časopisy

Koupím i LP, pohledy, plakáty, T: 603469105

Mohelničtí pozor! Koho vylosují, poletí do Japonska

Cestu do dalekého Japonska připravuje Mohelnice spolu s potenciálním investorem spalovny. V delegaci budou jak zastupitelé, tak vybraní obyvatelé města. Dostanou možnost vidět **provoz spalovny na vlastní oči**.

MOHELNICE Spalovnu odpadů vybavenou moderní japonskou technologií chtějí vybudovat v Mohelnici. Součástí informační kampaně má být také cesta do Japonska, kterou uhradí firma zajímající se o zakázku.

Starostka Mohelnice Jana Zwyrtek Hamplová upozorňuje, že do Japonska nepoletí jen vedení města nebo zastupitelé. „Je důležité, aby se s obdobnou spalovnou stejné technologie v Japonsku mohli seznámit hlavně mohelničtí občani. Zájemci o cestu se jednoduše přihlásí a potom z nich pravděpodobně na městském plese bude vylosována pětice účastníků cesty do Japonska. Budou mít jedinou povinnost – veřejně říct, co viděli na místě,“ vysvětlila starostka.

Podobný los čeká vedení města a zastupitele. Ani starostka tak nemá zaručeno, že do Japonska poletí. „To pro mne není důležité, osobně jsem přesvědčená o správnosti výstavby spalovny, protože to je jediná cesta, jak řešit v budoucnu likvidaci odpadů, které zůstanou po vyřízení a nemají další

„O stavbě spalovny by v každém případě mělo rozhodnout referendum.“

Jana Z. Hamplová, starostka

uplatnění,“ sdělila Hamplová. Podle ní je jenom otázka času, kdy bude zakázáno skládkování odpadů. „Máme dvě cesty. Buď budeme platit jiným za náš odpad, nebo ho pro jiné budeme ekologicky likvidovat my a mít z toho peníze,“ uvedla starostka.

Spalovna bude i vyhřívát byty i bazén

Spalovnu postaví soukromý investor. „Město by získalo místa v dozorčí radě a jiné jistoty vztahující se k provozu zařízení,“ sdělila Hamplová. Zdůraznila, že půjde o spalovnu menšího rozsahu, nikoli obří „krajské“ zařízení. „Tímto způsobem bude možné získat levnější teplo na vytápění bytů, bazénu a levnější likvidaci odpadů než v sou-

časnosti,“ vypočítala starostka. Věřící, že zastupitelé se k myšlence vybudování spalovny přihlásí. S konečnou platností ale rozhodnou až lidé. „O stavbě spalovny by v každém případě mělo rozhodnout referendum,“ zdůraznila.

První průzkum podle ní ukázal, že 52 procent respondentů stavbu regionální spalovny podporuje. Hamplová věří, že maximum informací přesvědčí i další. Mohelnice byla už dříve vytýpaným místem, ale velkou krajskou spalovnu lidé jednoznačně odmítli.

Radka Bilíková z Mohelnice spalovnu sice neodsuzuje, nelíbí se jí ale cesta do Japonska. „Není to nic jiného než výlet, bez ohledu na to, kdo tam pojedí. Já vím, že takové spalovny fungují i v centrech velkých měst v západní Evropě a to je pro mě dostatečná záruka, že neškodí životnímu prostředí. Pokud bude chtít někdo vidět provoz, ať město zařídí cestu do Brna, případně do spalovny v nějaké přijatelné vzdálenosti v Rakousku či Německu,“ uvedla Bilíková.

Rostislav Hányš

Legenda před sokolovnou

V Litovli má sochu zápasník Frištenský

Bronzovou sochu legendárního zápasníka Gustava Frištenského včera odhalili před sokolovnou v Litovli. Vytvořil ji akademický sochař Jiří Finger z Olomouce. Město tak vzdalo hold jednomu ze svých nejznámějších obyvatel v historii. Socha za 1,2 milionu korun zobrazuje zápasníka v jeho oblíbené pozici. Je vysoká 207 cm. (ČTK)

Socha Frištenského v Litovli
Foto: Petr Janeček, MAFRA

Tři ženy ukradly seniorce 113 000

PŘEROV (stk) Přerovští policisté pátrají po třech zlodějkách, které ve čtvrtce ukradly místní pětáosmdesátiletou seniorku o 113 tisíc korun. Jedna z nich se do ženina bytu vloudila pod záminkou předání vzkazu pro souseda. Nechala však pootevřené dveře svým kumpánkám a ženu mezitím zabavila. „Paní si však stačila všimnout, že z jejího bytu po chvíli vybíhají

další dvě ženy, bezprostředně poté utekla i ta, která se jí snažila zabavit. Paní následně zjistila, že jí z dalších místností zmizelo celkem 113 tisíc korun,“ nastínila přerovská policie mluvčí Irena Urbánková.

Policisté nyní po zlodějkách, kterým za porušování domovní svobody a krádež hrozí až pětiletý pobyt za mřížemi, pátrají a prosí o pomoc i případné svědky.

První z nich, která seniorku oslovila, byla bílé pleti, ve věku do třiceti let, vysoká kolem 165 centimetrů a střední plně postavy. Měla kulatý obličej, tmavé vlasy a hnědočerné oči. Druhá, která z bytu utíkala, byla snědší pleti, ve věku mezi 45 až 50 lety, vysoká kolem 170 centimetrů a hubené postavy. U třetí si seniorka stačila všimnout pouze vlasů přebarvených na blond.

Proti autům. Lidé u Šantovky riskují, že skončí pod koly

» Pokračování ze str. B1

V místě přítom před lety standardní přechod pro chodce byl. A radnice teď zvažuje možnost ho tam opět vrátit. „Plnohodnotný přechod pro chodce byl zrušen zhruba před deseti lety a místo něj bylo zřízeno právě místo pro přecházení. Motívem zrušení byla snaha zlepšit průjezdnost křižovatky ulic Polská – třída Svobody – třída 17. listopadu. Nyní zvažujeme variantu vybudovat zde znovu plnohodnotný přechod řízený semaforem,“ shrnul Vlach.

Místo a vliv přechodu se semafo-

ry, jehož vybudování by stálo zhruba 300–500 tisíc korun, ale podle něj nejprve prozkoumají dopravní odborníci. „Posoudí, jakým způsobem by to ovlivnilo plynulost průjezdu touto křižovatkou, která patří k nejvytíženějším v Olomouci. Pokud by se ale zmíněná možnost jevila přípustnou, tedy neměla by za důsledek výrazné zhoršení průjezdnosti a zpomalení dopravy zejména při odbočování ze třídy Svobody, tak bychom k ní přistoupili,“ doplnil náměstek primátora.

Stanislav Kamenský
s příspěvkem Michala Poláčka

Nezaměstnaných přibýlo, více je ale i pracovních míst

» Pokračování ze str. B1

Nejvyšší hromadně propouštění avizuje společnost Czech Republic Onamba sídlící v Olomouci. „Firma oznámila, že japonský majitel rozhodl o ukončení výroby. V současné době je v olomouckém závodě zaměstnána téměř stovka lidí. Bude propuštěno 80 zaměstnanců, zbytek bude zajišťovat pouze chod a podporu obchodní kanceláře. Do konce roku 2013 proběhne vstřebávání technologií z výrobních prostor,“ popsal Mikšaník.

Nezaměstnanost výrazně snižuje intervence státu do veřejné pro-

spěšných a společensky účelných pracovních míst. „Pomocí nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti bylo v Olomouckém kraji od počátku roku podpořeno 4 925 uchazečů o zaměstnání a 45 zaměstnanců. Ve srovnání se stejným obdobím loňského roku se počet podpořených osob zvýšil o 2 112,“ řekl analytik.

Na konci října bylo v databázi volných míst nejvíce pracovních příležitostí pro kvalifikované dělnické strojírenské profese, řidiče kamionů a pro profese ve službách.

Krátce

OLOMOUC

Majitel své auto ráno na ulici nenašel

Neznámý zloděj ukradl v noci ze středy na čtvrtce v Olomouci osobní automobil. Žlutá Honda Civic CRX zmizela z ulice Kmochova. Policisté pátrají po voze, který má celé zadní okno polepená nálepkami a tuningovou koncovku výfuku. Zloděj způsobil škodu ve výši 35 tisíc korun. (nov)

LUTÍN

Cyklista se po pádu smrtelně zranil

V ulici Růžová v Lutíně ve čtvrtce zemřel třiasmdesátiletý cyklista. Muž po pádu z kola upadl do bezvědomí, přivoláný lékař po oživovacích pokusech konstatoval smrt. Příčiny a okolnosti nehody policie šetří a žádá případné svědky o informace. (nov)

OLOMOUC

Historici připomínají i opravu husarů

Olomoucké nakladatelství Memoria vydalo tento týden další číslo vlastivědné revue Střední Morava. Autoři kulturněhistorického sborníku se v článkách věnují například římskému táboru v olomoucké čtvrti Neředín, výročí založení biskupství v Olomouci či polozapomenutému příběhu o popravě čtyř husarů v 19. století v Prostějově. Revue je k dostání v olomouckých knihkupectvích Kosmas, Tycho a Studentcentrum. (mip)

Badatel upadl a objevil dosud neznámou rostlinu

OLOMOUC (taš) Vědcům z Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého Olomouc se při výzkumu v deštivých lesích Bornea podařil unikátní objev. Našli totiž rostlinu, kterou ještě nikdo neviděl. Drobná rostlinka získala jméno *Thismia hexagona*.

Její objev má na svědomí student doktorského studia katedry botaniky Michal Sochor. Ten přiznává, že mu pomohla náhoda.

„Uklouzl jsem a upadl. Jak jsem tak ležel na zemi, všiml jsem si zvláštního organismu. V první chvíli jsem vlastně ani nevěděl, jestli je to kytka, nebo živočich. Utrhl jsem ji, schoval do krabičky a společně jsme ji hledali v literatuře. Po několika dnech jsme zjistili, že je to zřejmě nepopsaný druh. Je to pro mě

Thismia hexagona z Bornea.
Foto: Martin Dančák

velký osobní zážitek,“ řekl Sochor. V dalších dnech se vědcům podařilo najít několik dalších populací rostliny, na ploše jednoho hektaru jich rostlo přes 20 kusů.

Přesto je podle Martina Dančáka z katedry ekologie nalezený druh v přírodě extrémně vzácný a nikde jinde na světě se nevyskytuje. „Tyto druhy se většinou najdou jen jednou a znovu se už nemusí objevit, a to ani na stejném místě,“ doplnil Dančák.

Rostlina je podle něj již na první pohled velmi zvláštní. „Vypadá spíše jako houbička či podivný živočich. Je totiž nezelená, na zdánlivě bezlisté lodyze má většinou jen jeden květ s chapadélky. Je velmi ne nápadná, vysoká sotva deset centimetrů, barvou splývá s opadaným